

EL DILEMA FRANCÈS

Germà Bel

(Publicat a La Vanguardia, 28 de juliol de 2015)

Si a algun país s'han donat grans paradoxes durant la gestió de resultat del NO al referèndum grec ha estat França. El seu govern, i el president de la República, han fet grans esforços per evitar la sortida de Grècia de l'Euro, pot ser hi influís pel fet que el rescat de la banca privada a Grècia va beneficiar sobre tot interessos francesos, mentre què a Alemanya, Itàlia i Espanya el riscos assumits pels contribuents en el rescat superen els perjudicis evitats pels seus bancs a Grècia. I també, França va ser el país on més potents van ser les reaccions favorables al NO del referèndum grec. Se'n felicitaven tan el grup més votat a les darreres eleccions europees, l'ultradretà Front Nacional de Marine Le Pen, com el Front d'Esquerres, liderat pel Partit Comunista Francès, i col·lega de grup amb Izquierda Unida i Podemos al Parlament Europeu. Té lògica que tan l'extrema dreta com l'extrema esquerra expressessin durant el procés grec que el coherent amb el NO era que Grècia abandonés l'Euro, doncs veien en això una fita en la demolició de la moneda única i un pas important per recuperar polítiques econòmiques estrictament nacionals.

França és un magma de contradiccions econòmiques. L'economia encara gaudeix les rendes d'un passat esplendor industrial i tecnològic, però està ancorada en unes estructures rígides que impedeixen fer les reformes que exigeix el món actual, si es vol mantenir el país obert. La despesa pública ha estat la medicina aplicada sistemàticament als mals francesos en les darreres dècades; a 2014 tingué un dèficit públic del 4% del PIB, superior a la mitjana europea, i un deute públic del 95% del PIB, a l'alçada d'Espanya. L'estat francès gasta un 57% del PIB, només superat per Finlàndia a 2014 a la UE. Clar que tan Finlàndia com altres països escandinaus tenen un deute públic molt inferior al francès. I els escandinaus presenten molt millors resultats en prestació de serveis públics i en cohesió social. També Alemanya, on l'Estat gasta un 44% del PIB, molt menys que a França, però presenta millors indicadors de cohesió social. No es sorprenguin; bona part de la despesa pública a França (i Espanya) beneficia sectors econòmics ben instal·lats, pel que no millora la cohesió social.

El govern francès intenta ara impulsar la flexibilització de l'economia, però enfronta grans dificultats. Per un cantó, l'oposició a dreta i esquerra de l'espectre polític; i també dins el propi Partit Socialista, imbuït de tradició intervencionista. Per altre, i encara més greu, la perplexitat del electorat propi; a la campanya presidencial Hollande anunciava polítiques oposades a les que ara intenten aplicar. En general, aquest és el principal obstacle a les reformes estructurals en els sistemes democràtics: la pèrdua de legitimitat dels dirigents i partits que guanyen eleccions proposant unes polítiques i apliquen les contràries quan són al govern. És un mal molt generalitzat al sud d'Europa, del que no és gens clar que se n'hagi après prou.